

Synpunkter gällande dispensansökan för nyttjande av kemikalier inom FSC® certifierad skogsmark i Dalarna och Värmlands län

Skydda Skogen har tidigare lämnat synpunkter gällande nyttjande av Forester i Skåne, Blekinge, Kalmar, Kronoberg, Jönköping, Halland, Västra Götaland, Östergötland, Örebro, Södermanland, Stockholm samt Uppsala län. Vi önskar nu lämna synpunkter gällande nyttjande av Forester i Dalarna och Värmlands län.

Preparatet Forester klassificeras som miljöfarlig produkt med "Akut toxicitet" enligt Kategori 4 (Kemikalieinspektionen).¹ Det innehåller den aktiva substansen cypermetrin som är mycket giftigt för fisk och andra vattenlevande organismer.² Det kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön. Forester kan bioackumulera och det är viktigt att preparatet inte släpps ut i avlopp, sjöar eller vattendrag.³ Vid nyttjande av Forester inom skogsbruket kommer det att vara svårt att förhindra att preparatet läcker ut i sjöar, vattendrag och diken. Kraftiga regn och snabb snösmältning kan förvärra spridningen. Det är inte tillräckligt med buffertzoner mot vattendrag/diken på 30 m.

Forester är även skadligt för bin och enligt Kemikalieinspektionen får det inte användas där bin aktivt söker efter föda.⁴ Forester är ett bekämpningsmedel mot insekter och det betyder att det inte enbart är akut giftigt för granbarkborrar, fisk och andra vattenlevande organismer. Det dödar även andra insekter. Det finns inga garantier för att exempelvis rovinsekter som är granbarkborrens naturliga fiender inte dör av Forester.

Forester är också hälsovådligt för människor och kan ge följande symtom⁵ vid:

Inandning: Brännande känsla, hosta, yrsel, illamående, huvudvärk, andnöd.

Hudkontakt: Rodnad, brännande känsla, bortdomning, stickningar, klåda.

Ögonstänk: Rodnad, smärta.

Förtäring: Magsmärtor, kramper, kräkningar.

Det aktiva ämnet cypermetrin i Forester har dessutom lett till tydligt nedsatt spermie kvalitet och minskad fertilitet hos råttor i labbförsök.⁶ Användandet medför alltså en påtaglig och oförsvarbar risk för både människa och natur.

Skydda Skogen anser att nyttjande av preparatet Forester ska förbjudas helt. FSC ska inte ge dispens för nyttjande av Forester för att bekämpa granbarkborre. De ekologiska riskerna med preparatet är alldeles för stora och är inte förenliga med ett s.k. miljömässigt och socialt hållbart skogsbruk. En restriktion föreslås i nyttjandet genom att inte tillåta behandling med Forester inom vattenskyddsområden, vilket är lovvärt.. Denna restriktion bör dock gälla i alla miljöer.

¹ <https://webapps.kemi.se/BkmRegistret/Kemi.Spider.Web.External/Produkt/Details?produktId=11835&produktVersionId=16469>

² <https://www2.jordbruksverket.se/download/18.c4ccddd160f11d53b4b53d0/1516020581066/be7v3.PDF>

³ <http://swedishagro.se/Files/Images/Swedish%20Agro/S%C3%A4kerhetsdatablad/Forester.pdf>

⁴ <https://webapps.kemi.se/BkmRegistret/Kemi.Spider.Web.External/Produkt/Details?produktId=11835&produktVersionId=16469>

⁵ <http://swedishagro.se/Files/Images/Swedish%20Agro/S%C3%A4kerhetsdatablad/Forester.pdf>

⁶ <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs002440010280.pdf>

I sammanhanget är det viktigt att komma ihåg att granbarkborrar är en naturlig störning i skogen. Granbarkborrar skapar död ved vilket gynnar vissa fågelarter och många vedlevande insekter i äldre barrskogar.⁷ Mängden barkborrar regleras naturligt av bl.a. rovinsekter och hackspettar.⁸ Problem med barkborrar uppstår främst i brukade skogar. De angriper ofta vindfällda träd i hyggeskanter eller fristående träd som lämnats på hyggen. De lockas även till färsk hyggen, troligtvis på grund av doften från stubbar och ris samt av feromon från artfränder.⁹ Vid långvarig torka är planterade granar i likåldriga bestånd mer mottagliga för granbarkborreangrepp än natur- och blandskogar med olika trädslag i olika åldrar. De senare är mer motståndskraftiga mot klimatrelaterade skador i form av bränder, stormar, insekts- och svampangrepp.¹⁰

Skogsbrukets ensidiga satsningar på stora arealer granplantager gynnar granbarkborren. Att upphöra med anläggning av granmonokulturer till förmån för ökat lövinslag skulle minska risken för skador av stormar, bränder och insekter.

Med vänliga hälsningar,
Skydda Skogen

www.skyddaskogen.se

⁷ Hedgren, P.O. (2003). Granbarkborren (Ips typographus) och naturvården. Entomologisk Tidskrift 124 (3): 159-165;
http://www.sef.nu/download/entomologisk_tidskrift/et_2003/ET2003%20159-165.pdf

⁸ <http://www.gran.slu.se/Webbok/PDFdokument/Granbarkborren%20och%20andra%20skadeinsekter%2006%2001%2020.pdf>

⁹ Hedgren, P.O. (2003). Granbarkborren (Ips typographus) och naturvården. Entomologisk Tidskrift 124 (3): 159-165;
http://www.sef.nu/download/entomologisk_tidskrift/et_2003/ET2003%20159-165.pdf

¹⁰ Holm, S. O. (2015). A Management Strategy for Multiple Ecosystem Services in Boreal Forests. Journal of Sustainable Forestry 34, 358-379;
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10549811.2015.1009633?journalCode=wjfs20>